🎒 Sekkeposten

Post til deg som bærer ansvaret for oppvekst i kommunen

November 2026 · Fra RKK Salten

Velkommen til første utgave. Her får du det viktigste fra departement, direktorat, Statsforvalter og fylkeskommune, sortert etter hva du må gjøre (🔔) og hva som er greit å vite (☕). Er en sak merket med sektor, gjelder den først og fremst den.

1. 🏛️ Slottet & omegn

☕ Mer penger og flere veier til videreutdanning [Barnehage] [Grunnskole] [SFO]

Regjeringen har satt ansatte i barnehage, skole og SFO inn i et samlet system for kompetanse- og karriereutvikling. Fra 2026 kan flere yrkesgrupper få 25 prosent permisjon med lønn til videreutdanning, ikke bare lærere i skolen. Kunnskapsdepartementet har fastsatt tre forskrifter for tilskudd, og regjeringen oppgir at nærmere 2,8 milliarder kroner går til kompetanseutvikling for ansatte i barnehage og skole. Regjeringen: systemet · Regjeringen: tilskuddsordningene

☕ Justert matematikkplan gjelder nå [Grunnskole]

Fra 1. august 2026 gjelder justert læreplan i matematikk for 1.–10. trinn, med tydeligere balanse mellom regning, utforsking og problemløsning. Udir har laget veiledende forklaringstekster til en del kompetansemål. Udir: endring i læreplanen

☕ Varsom bruk av skjerm på 1.–4. trinn [Grunnskole]

Fra 1. august 2026 er det presisert i alle læreplaner på 1.–4. trinn at bruk av digitale enheter skal være særskilt varsom og ikke dominere undervisningen. Udir har laget råd for de yngste elevene. Udir: digitale råd 1.–4. trinn

☕ Nye KI-råd på vei [Grunnskole]

På oppdrag fra Kunnskapsdepartementet utarbeider Udir nye anbefalinger om aldersbegrensninger for bruk av generativ kunstig intelligens i opplæringen. Udirs side om saken, sist oppdatert 12. oktober 2026, viser at anbefalingene fortsatt er under arbeid. Vent med låste lokale regler til du har sjekket status hos Udir. Udir: nye KI-råd

☕ Statsbudsjettet 2027: smågrupper, leksehjelp og lesing [Grunnskole] [SFO]

Ifølge KS' gjennomgang av regjeringens forslag, publisert 7. oktober, foreslås et nytt øremerket tilskudd til smågruppeundervisning på 465,4 millioner kroner fra høsten 2027. Det skal gå til lærere ut over dagens lærernorm og rettes mot 1., 2., 5. og 8. trinn. Satsingen er i hovedsak finansiert ved at plikten til leksehjelp på 1.–4. trinn foreslås opphevet og rammetilskuddet reduseres med 350 millioner kroner. Lovforslaget er på høring og ikke vedtatt, og tilskuddet skal etter planen innlemmes i rammetilskuddet i 2030. Til lesetiltak foreslås om lag 437 millioner kroner, og tilskuddene til skolebibliotek, fysiske lærebøker og bøker i barnehage slås sammen til én ordning på 339,5 millioner kroner. Tilskuddet til gratis SFO på 4. trinn i levekårsutsatte områder reduseres fra 142 til 103,3 millioner kroner. KS mener forslaget ikke fanger opp den krevende situasjonen kommunene står i, og viser til at mye er omdisponering av midler kommunene allerede har. Skolelederforbundet ønsker satsingen på smågrupper velkommen, men mener ressursene er for små. KS: statsbudsjettet 2027 for barnehage, skole og forebygging · Skolelederforbundet

> ***Hva betyr dette i praksis for oss i Salten?*** *Skoleeier bør ikke legge planer for 2027–28 som forutsetter at leksehjelpsplikten faller bort før loven er vedtatt, men kan begynne å vurdere hvordan smågruppetilskuddet kan brukes.*

☕ Statsbudsjettet 2027: maksprisen og bemanningstilskudd [Barnehage]

Ifølge KS foreslås maksprisen i barnehage videreført nominelt på 1 200 kroner per måned, med 700 kroner i sentralitetssone 5 og 6. Tilskuddet til toppet bemanning videreføres med 800 millioner kroner uten prisjustering, noe KS kaller en reell svekkelse, og bevilgningen på 350 millioner kroner fra revidert nasjonalbudsjett 2026 videreføres ikke. Søknadsordningen for private barnehager med høye pensjonsutgifter videreføres med et tak på 16 prosent av lønnsutgiftene. Stortingets anmodning om lovfestet rett til barnehageplass for barn født i desember er ikke fulgt opp i forslaget. KS: statsbudsjettet 2027 for barnehage, skole og forebygging

☕ Statsbudsjettet 2027: forebygging og barne- og ungdomskriminalitet [Barnevern]

Ifølge KS foreslår regjeringen 119,8 millioner kroner i ny innsats mot barne- og ungdomskriminalitet, men lite av det går til kommunene. Én-til-én-oppfølgingen styrkes med 9,3 millioner kroner til de ti kommunene som allerede er med, og ingen nye kommuner tas inn. SLT-tilskuddet videreføres med krav om kommunal medfinansiering. Direktoratene skal innen juni 2027 utrede roller, ansvar og virkemidler overfor barn og unge i risikosonen, noe som kan gi forslag til regelverksendringer som berører kommunene. KS: statsbudsjettet 2027 for barnehage, skole og forebygging

---

2. ⚖️ Paragraf-jungelen

🔔 Lovfestet rett til 12 timer gratis SFO [SFO] [Grunnskole]

Fra 1. august 2026 er opplæringsloven endret slik at elever på 1.–3. trinn har lovfestet rett til 12 timer gratis SFO i uka. Udir har oppdatert rundskrivet om SFO og malen for lokal forskrift, siden endringen påvirker hvordan kommunens forskrift skal formuleres. Udir: rundskriv om SFO · Udir: nytt til skolestart 2026

> ***Hva betyr dette i praksis for oss i Salten?*** *Kommunene bør kontrollere at den lokale SFO-forskriften og informasjonen til foreldrene stemmer med den nye lovbestemmelsen.*

🔔 Plikt til å dele opplysninger ved skolebytte [Grunnskole] [Overgang VGS]

Stortinget har vedtatt at skoler fra høsten 2026 må dele mer informasjon om elever ved skolebytte, også ved overgang til videregående. Den tidligere skolen skal gi den nye skolen opplysninger som er nødvendige for å forebygge atferd som i vesentlig grad går ut over medelevers skolemiljø eller de ansattes arbeidsmiljø. Udir har oppdatert merknadene til opplæringsloven § 25-1. Regjeringen

> ***Hva betyr dette i praksis for oss i Salten?*** *Rektorene bør avklare rutinen: hvem vurderer hva som skal deles, hvordan det dokumenteres, og hvordan taushetsplikten håndteres.*

☕ Ny finansieringsforskrift for private barnehager [Barnehage]

Forskrift om finansiering av private barnehager trådte i kraft 1. august 2026. Udir har samtidig oppdatert tekstene om økonomisk tilsyn og veiledning i tråd med endringene i barnehageloven. Ifølge KS gjelder endringene i driftstilskudd, pensjonstilskudd, eiendomstilskudd og overgangsordning fra tilskuddsåret 2027. Udir: finansieringsforskriften · Udir: nytt til skolestart 2026

> ***Hva betyr dette i praksis for oss i Salten?*** *Barnehagemyndigheten bør bruke Udirs veiledning når satser og tilsyn for 2027 skal planlegges.*

☕ Steinerhøyskolen og pedagogisk leder [Barnehage]

Nyutdannede barnehagelærere fra Steinerhøyskolen kan nå ansettes som pedagogisk leder i alle typer barnehager, uten tilleggsutdanning i barnehagepedagogikk. Udir

🔔 Felles nasjonalt tilsyn 2027: sakkyndige vurderinger og vedtak i tide [PPT/spes.ped.] [Barnehage] [Grunnskole]

Tilsynet i 2027 gjelder både barnehage og skole. Temaet er om kommuner og fylkeskommuner utarbeider sakkyndige vurderinger og fatter vedtak om spesialpedagogisk hjelp og individuelt tilrettelagt opplæring uten ugrunnet opphold (forvaltningsloven § 11 a). Tilsynet er skriftlig og bygger bare på dokumentasjon, uten stedlige besøk. Det går over ett år, med gjennomgang om våren, og funnene presenteres høsten 2027. Ifølge presentasjonen er økonomi og kapasitet ikke gyldige grunner til lang saksbehandlingstid, og kommunedirektøren har ansvaret for internkontrollen. Statsforvalteren i Nordland melder at kommunene får nærmere informasjon i brev. Statsforvalteren: presentasjon om FNT 2027 · Statsforvalteren: temamøte 4

> ***Hva betyr dette i praksis for oss i Salten?*** *PPT og kommunalsjefen bør kartlegge saksbehandlingstiden på sakkyndige vurderinger og vedtak allerede nå, vurdere midlertidige vedtak i saker som ligger, og se til at internkontrollen er dokumentert.*

☕ Hva tilsynene i Nordland fant i 2026 [Barnehage] [Grunnskole]

Ifølge Statsforvalteren i Nordland ble fire kommuner kontrollert i barnehage, og alle fikk pålegg om retting. Vanlige funn var manglende vurdering av søkeres kvalifikasjoner ved dispensasjon fra pedagognormen og uklare vedtak. På skole gjaldt tilsynet politiattest: elleve kommuner ble kontrollert, syv fikk pålegg, og funnene var svak internkontroll, uklart oppfølgingsansvar og manglende kjennskap til tremånedersregelen. Oversikten gjelder Nordland samlet. Statsforvalteren: temamøte 4

> ***Hva betyr dette i praksis for oss i Salten?*** *Gå gjennom egne rutiner for politiattest og for dispensasjonsvurderinger med de samme punktene.*

---

3. 💸 Pengebingen

Hva	Sektor	Frist	Lenke
Gratis kjernetid: inntektsgrensen er 692 465 kroner	Barnehage	Gjelder fra 1. august 2026	Udir: foreldrebetaling
Støtte til grunnutdanning for ansatte i barnehager (barnehagelærerutdanning ved siden av jobb), forvaltet av Udir fra høsten 2026	Barnehage	Søknadsfristen gikk ut 1. september 2026. Følg med på neste utlysning.	Udir: tilskuddet
Ny øremerket ramme til smågruppeundervisning, 465,4 millioner kroner (forslag i statsbudsjettet 2027)	Grunnskole	Starter høsten 2027	KS: statsbudsjettet 2027
Sammenslått tilskudd til skolebibliotek, lærebøker og bøker i barnehage, 339,5 millioner kroner (forslag for 2027)	Grunnskole / Barnehage	Forslag for 2027	KS: statsbudsjettet 2027
Kommunalt forebyggingsprogram, forslag 2027: 1 024,7 millioner kroner, men om lag 754 millioner kroner er disponibelt (resten er bundet til eldre tilsagn)	Barnevern / tidlig innsats	Forslag for 2027	KS: statsbudsjettet 2027
Bufdir: Kommunalt forebyggingsprogram for barn og unge	Barnevern / tidlig innsats	Utlysning ventes i november eller desember	Bufdir: tilskudd
Bufdir: Foreldrestøttende tiltak utlyses ikke lenger, i forslaget innlemmet i forebyggingsprogrammet (57 millioner kroner)	Barnevern / tidlig innsats	Fra og med 2027	KS: statsbudsjettet 2027

4. 🧭 Nordland & Salten

🔔 Skoleeierforum Nordland 24.–25. november [Grunnskole] [Barnehage]

Nordland fylkeskommune, KS Nord og Statsforvalteren i Nordland arrangerer Skoleeierforum Nordland for eiere og ansatte i barnehage og skole, fra 24. november kl. 11.00 til 25. november kl. 14.00, etter kalenderen på Quality Ramsalt i Bodø. Kommunalsjefer og andre skoleeiere bør sjekke påmelding hos Statsforvalteren. Statsforvalteren: kurs og konferanse

☕ Video om meldeplikten til barnevernet [Barnevern] [Barnehage] [Grunnskole]

Statsforvalteren i Nordland har publisert en video som gir en grunnleggende innføring i meldeplikten til barnevernet. Den er laget som verktøy for ansatte og ledere i barnehage og skole, og egner seg godt som innledning på et personalmøte. Statsforvalteren i Nordland

☕ Samiske perspektiver i hverdagen [Barnehage] [Grunnskole] [SFO]

Statsforvalteren i Nordland arrangerer digitale inspirasjonsseminarer, «Åtte årstider», om samisk kultur for ansatte i barnehage, skole og SFO. Vinterseminaret er 8. desember. Udir har også publisert en ny veileder om fjernundervisning i samisk, for skoler med elever som har rett til samiskopplæring gjennom fjernundervisning. Statsforvalteren: kurs og konferanse · Udir: veileder

☕ Frie inntekter: 4,4 prosent vekst for kommunene i Nordland [Alle]

Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2027 gir kommunene i Nordland en nominell vekst i frie inntekter på om lag 948 millioner kroner, eller 4,4 prosent. Fylkeskommunen får om lag 250 millioner kroner (3,2 prosent). Nasjonalt foreslår regjeringen ifølge KS en realvekst i kommunesektorens frie inntekter på 3,2 milliarder kroner, hvorav 2,6 milliarder til kommunene. Merkostnader til demografi er anslått til 2,7 milliarder kroner, slik at handlingsrommet er 0,5 milliarder kroner. Teknisk beregningsutvalg regner med om lag 9 600 færre barn i grunnskolealder i 2027. Nordland-tallet er beregnet fra regjeringens oppdaterte anslag for 2026, justert for endringer i kommunale oppgaver, og er altså før lønns- og prisvekst og nye krav. Regjeringen: frie inntekter til Nordland · KS: statsbudsjettet 2027

☕ Læringsmiljøprosjektet: ny pulje våren 2027 [Barnehage] [Grunnskole]

Ifølge Statsforvalterens temamøte 8. oktober er Læringsmiljøprosjektet et toårig, gratis program. Pulje 11 starter våren 2027, og hvert fylke tar med én kommune med en til to barnehager og en til to skoler. Nærmere informasjon skal komme. Statsforvalteren: temamøte 4

Har dere noe fra egen kommune som bør med i neste utgave? Tips til redaktøren er velkomne.

5. 🌉 Brua til videregående

🔔 Rett til inntak etter søknadsfristen i nye tilfeller [Overgang VGS] [Barnevern]

Opplæringsforskriften § 4-9 sjette ledd er endret. Fylkeskommunen har nå plikt til å ta inn søkere etter søknadsfristene dersom de flytter til eller fra et tiltak utenfor hjemmet etter barnevernsloven, eller kommer tilbake til Norge etter ufrivillig utenlandsopphold. Tiltak etter barnevernsloven er fosterhjem eller barnevernsinstitusjon, men kan også være andre tiltak, for eksempel kommunale botiltak. Udir: § 4-9

> ***Hva betyr dette i praksis for oss i Salten?*** *Rådgivere og barneverntjeneste bør vite at søknadsfristen ikke lenger stenger døra for disse ungdommene, og at de skal henvises raskt til fylkeskommunens inntakskontor.*

☕ Overgangsarbeid i Nordland: start tidlig [Overgang VGS]

Nordland fylkeskommunes prosedyre for overgangsarbeid (versjon 4.00, gyldig fra 13. november 2025) beskriver en felles minimumsstandard, blant annet informasjon på foreldremøter på 9. trinn tidlig om høsten. Elever med store og omfattende behov for tilrettelegging, som kan ha rett til inntak etter opplæringsforskriften §§ 4-21 og 4-22, skal ifølge prosedyren meldes fra grunnskolen til fylkeskommunen innen 1. oktober året før innsøking. Samarbeidet om overgangsplan må starte i oktober, og ungdom med utvidede rettigheter har egen søknadsfrist 1. februar. Inntakskontoret sender hvert år et eget skriv om dette, så kontroller detaljene der. Nordland fylkeskommune: prosedyre

---

6. 🗓️ Røde datoer

Dato	Hendelse / sektor	Type
6. november 2026	Siste dag for frivillige kartleggingsprøver på 2. trinn, høstperioden (31. august – 6. november), [Grunnskole]	🔔 Handling
13. november 2026	Siste frist for gjennomføring av Elevundersøkelsen (perioden 19. oktober – 13. november), [Grunnskole]	🔔 Handling
24.–25. november 2026	Skoleeierforum Nordland, Quality Ramsalt, Bodø	☕ Orientering
November/ desember 2026	Bufdir: utlysning av Kommunalt forebyggingsprogram for barn og unge ventes, [Barnevern]	☕ Orientering
3. desember 2026	Statsforvalteren: Barnehage og skole, temamøte 5 (digitalt)	☕ Orientering
8. desember 2026	Statsforvalteren: samling for kommuner i oppfølgingsordningen OO25, og «Åtte årstider – vinter» (digitalt)	☕ Orientering

---

7. 🎓 Til personalrommet

☕ Veiledende innholdslister i samfunnsfag og musikk [Grunnskole]

Veiledende innholdslister i samfunnsfag, samfunnsfag samisk, musikk og musikk samisk kan tas i bruk fra skoleåret 2026/2027. Udir: innholdslister

☕ Kartleggingsverktøyet i grunnleggende norsk er oppdatert [Grunnskole]

Det er nå blant annet mulig å kartlegge flere elever samtidig. Udir: kartleggingsverktøy

☕ Revidert tekst om standpunktvurdering [Grunnskole]

Udir har revidert teksten om standpunktvurdering, med tydeligere råd og støtte til hvordan skolene kan arbeide med temaet. Udir: standpunktvurdering

8. 💡 Lurifaks-hjørnet

🔔 Sjekk Altinn-fullmakten før GSI-innsamlingen [Grunnskole]

Grunnskolens informasjonssystem (GSI) samles inn i en ny teknisk løsning fra høsten 2026. Tilgang gis via Altinn, og alle brukere må ha fullmakten «GSI – administrasjon». Rapporteringen er i hovedsak som før. Gå gjennom hvem i kommunen som skal ha tilgang, før fristen for innsamlingen nærmer seg. Udir: GSI i ny løsning

☕ Bruk Elevundersøkelsen aktivt [Grunnskole]

Når undersøkelsen stenger 13. november, er det verdt å sette av tid til å lese resultatene sammen med personalet før jul, så tiltakene rekker å bli en del av årshjulet.

☕ Lån en video til personalmøtet [Barnehage] [Grunnskole]

Statsforvalterens video om meldeplikten til barnevernet kan brukes som innledning på neste personalmøte, særlig for nyansatte og vikarer.

☕ Lær av klagesakene om tilrettelagt opplæring [PPT/spes.ped.] [Grunnskole]

Statsforvalteren melder at de fleste klager gjelder at vedtak ikke blir gjennomført, ikke selve vedtakene. Vage vedtak om individuelt tilrettelagt opplæring gir rom for misforståelser, og avvik fra den sakkyndige vurderingen er ofte svakt begrunnet. Elever og foreldre kan kreve at skolen henviser til PPT, også når skolen mener behovet ikke er der, dersom eleven ikke har tilfredsstillende utbytte av opplæringen. Statsforvalteren: temamøte 4

---

9. 🏃 Oppsummering: dette må du vite

- **[SFO]** Rett til 12 timer gratis SFO på 1.–3. trinn er lovfestet fra 1. august 2026. Sjekk lokal forskrift.
- **[Grunnskole] [Overgang VGS]** Skoler må dele nødvendige opplysninger ved skolebytte, også til videregående. Avklar rutinen.
- **[Overgang VGS] [Barnevern]** Fylkeskommunen må ta inn søkere etter fristen når de flytter til eller fra et barnevernstiltak.
- **[Grunnskole]** Elevundersøkelsen stenger 13. november. Kartleggingsprøvene på 2. trinn stenger 6. november.
- **[PPT/spes.ped.]** Felles nasjonalt tilsyn 2027 gjelder sakkyndige vurderinger og vedtak i tide. Kartlegg saksbehandlingstiden nå.
- **[Barnehage]** Ny finansieringsforskrift for private barnehager er i kraft fra 1. august 2026.
- **[Grunnskole]** Statsbudsjettet 2027 foreslår 465,4 millioner kroner til smågruppeundervisning fra høsten 2027, finansiert i hovedsak ved å oppheve leksehjelpsplikten på 1.–4. trinn (ikke vedtatt).

– Ha en strålende uke i barnehagen, skolen og alt imellom! 🎒